

16.9.2011

ENERGIAVEROTUKSEN MUUTOSTA KOSKEVAN HALLITUKSEN ESITYKSEN LUONNOS

Valtiovarainministeriö on valmistellut energiaverotuksen muuttamista koskevan hallituksen esityksen. Esityksessä ehdotetaan liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron laskentaperusteen nostamista nykyisestä 50 eurosta 60 euroon hiilidioksiditonnilta. Polttoainelitraa kohden laskettuna esimerkiksi moottoribensiinin hiilidioksidivero nousisi noin 2,3 senttiä litralta ja dieselöljyn noin 2,6 senttiä litralta. Liikennepolttoaineiden verotaulukko ei ole esityksessä mukana, mutta se noudattaa edellä mainittua laskentaperusteen muutosta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan turpeen veron korottamista ja maataloudessa käytettyjen energiatuotteiden valmisteveron palautus rajoitettaisiin koskemaan ainoastaan energiasisältöveroä. Esitysluonnoksesta ei ole tässä vaiheessa käytettävissä ruotsinkielistä käännöstä.

Valtiovarainministeriö varaa jakelussa mainituille tilaisuuden lausunnon antamiseen liitteenä olevasta hallituksen esityksen luonnoksesta.

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 23.9.2011 sähköpostilla osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi tai osoitteeseen Valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO sekä eliisa.helle@vm.fi.

Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Leo Parkkonen, puh 09 160 33148.

Neuvotteleva virkamies

Leo Parkkonen

Liitteet Luonnos hallituksen esitykseksi energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Autoalan keskusliitto
Autoliitto
Autotuojat ry
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry
Greenpeace
Linja-autoliitto
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Suomen Bensiinikauppiain ja Liikennepalvelualojen Liitto SBL ry
Suomen Huolintaliikkeiden liitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen Paikallisliikenneliitto ry
Suomen taksiliitto ry
Suomen yrittäjät ry
Turveteollisuusliitto ry
Öljy- ja kaasualan keskusliitto

15.9.2011 LUONNOS

Hallituksen esitys Eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Lain liitteen verotaulukkoa muutettaisiin siten, että moottoribensiinin hiilidioksidiveroa korotettaisiin 2,3 senttiä litralta ja dieselöljyn 2,6 senttiä litralta. Korotuksen suuruus olisi noin viisi prosenttia. Dieselöljyn veronkorotus tehtäisiin aikaisemmin säädetyn, vuoden 2012 alusta voimaantulevan 7,9 sentin suuruisen korotuksen lisäksi, joten dieselöljyn vero nousisi 10,5 senttiä litralta. Korotukset perustuisivat siihen, että veron laskentaperusteena oleva hiilidioksiditonin arvo nostettaisiin nykyisestä 50 eurosta 60 euroon.

Polttoturpeen veroa korotettaisiin kolme euroa megawattitunnilta vuoden 2013 alusta aikaisemmin säädetyn yhden euron suuruisen korotuksen sijasta, jolloin vero nousisi nykyisestä 1,9 eurosta 4,9 euroon megawattitunnilta. Turpeen vero nousisi vuoden 2015 alusta 5,9 euroon megawattitunnilta aikaisemmin säädetyn yhden euron korotuksen perusteella.

Lisäksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että maataloudelle maksettava veronpalautus rajoitettaisiin koskemaan ainoastaan energiasisältöveroa. Palautuksen vuotuinen määrä alenisi noin 18 miljoonalla eurolla.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta edellyttäen, että komissio myöntää ehdoteuille muutoksille tarvittavat valtioneuvoston päätökset. Polttoturpeen veron korotus tulisi voimaan kuitenkin vasta vuoden 2013 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1 Liikennepolttoaineiden verotus

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia (1472/1994), jäljempänä *polttoaineverolaki*, muutettiin energiaverouudistuksen yhteydessä vuoden 2011 alusta voimaantulleella lailla (1399/2010) siten, että polttoaineiden litrapohjainen valmistevero muutettiin polttoaineen energiasisältöön perustuvaksi energiasisältöveroksi sekä poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvaksi hiilidioksidiveroksi. Energiasisällön määrittely perustuu polttoaineen lämpöarvoon. Liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron arvona on käytetty 50 euroa hiilidioksiditonnilta. Liikennepolttoaineista fossiilisen bensiinin energiasisältövero on 50,36 ja hiilidioksidivero 11,66 senttiä litralta. Dieselöljyn energiasisältövero on 30,70 ja hiilidioksidivero 13,25 senttiä litralta vuoden 2012 alusta, mihin saakka dieselöljyn valmistevero on polttoaineverolain voimaantulosäännöksen mukaan noin kahdeksan senttiä litraa kohden edellä mainittua alempi. Jo säädetty 7,9 sentin veronkorotus oli tarpeen polttoaineiden energiasisältöön ja hiilidioksidipäästöön perustuvan ympäristöveromallin toteuttamiseksi sekä bensiinin ja dieselöljyn verotasojen lähentämiseksi. Koska dieselöljyn energiasisältövero on matalampi kuin veroperusteet edellyttäisivät, dieselkäyttöisistä henkilöautoista kannetaan ajoneuvoveron käyttövoimaveroa, jolla tasapainotetaan bensiinin ja dieselöljyn erilaisesta verokohtelusta aiheutuvia kustannuseroja autoilijoille. Tasapainoveron luonteisen käyttövoimaveron taso alenee vajaalla 20 prosentilla samalla kun dieselöljyn vero nousee vuoden 2012 alusta 7,9 senttiä litralta. Bensiinin kokonaisverotason ei tehty muutoksia vuoden 2011 energiaverouudistuksen yhteydessä.

Myös bioperäisten bensiini- ja diesellaatujen energiasisältövero määräytyy niiden lämpöarvon perusteella ja on sen takia fossiilisia polttoaineita matalampi. EU-oikeudessa säädetty kestävyysskriteerit

täyttävien biopolttoaineiden hiilidioksidiveroa alennetaan suhteessa vastaavan fossiilisen polttoaineen verotasoon, koska niillä katsotaan saavutettavan hiilidioksidipäästön vähenemää verrattuna vastaavan fossiilisen polttoaineen käyttöön. Kestävyysskriteereistä säädetään uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY, joka pannaan täytäntöön Suomessa valmisteilla olevalla biopolttoaineiden kestävyyskriteereistä säädetävällä lailla. Kestävyysskriteerit täyttävien, niin sanottujen ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden, kuten maatalousperäisen etanolin ja biodieselin, hiilidioksidivero on puolitetty. Jätteistä, tähteistä, ruokatuotantoon soveltumattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta valmistetut niin sanotut toisen sukupolven biopolttoaineet on vapautettu hiilidioksidiverosta, koska niiden voidaan katsoa olevan hiilidioksiditaseeltaan lähes neutraaleja polttoaineita.

Lähipäästöiltään perinteisiä fossiilisia polttoaineita parempien polttoainelaatujen energiasisältöverosta myönnetään alennus, joka vastaa päästöhyödyn laskennallista arvoa.

Sekä fossiilisista että bioperäisistä liikennepolttoaineista kannetaan valmisteverotuksen yhteydessä huoltovarmuusmaksua.

Kaikkien liikennepolttoaineiden valmistevero täyttää EU-oikeudessa edellytetyn vähimmäistason, josta säädetään energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/96/EY, jäljempänä *energiaverodirektiivi*.

1.2 Maatalouden energiaverojen palautus

Energiatuotteiden hintaan sisältyvää valmisteveroa palautetaan ammattimaiselle maatalouden harjoittajalle. Myös kasvihuoneet ovat palautuksen piirissä. Palautuksesta säädetään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetussa laissa (603/2006). Palautusmääriä korotettiin energiaverojen korotuksen yhteydessä vuoden 2011 alusta voimaantulleella lailla 1403/2010 tarkoituksena säilyttää maatalouden energiaverorasitus suurin piirtein ennallaan. Veroa palautetaan maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta, raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilogrammalta ja biopolttoöljystä 9,20 senttiä litralta. Sähköveroa maataloudelle palautetaan 1,0 senttiä kilowattitunnilta. Sähköstä palautuksen jälkeen maksettavaksi jäävä määrä vastaa alemman sähköluokan II veroa. Kasvihuoneille voidaan toimittaa sähköä alemman veroluokan II verolla, jos viljelmälle on asennettu erillinen sähkömittari. Palautukset maksetaan verovuodelta hakemuksesta jälkikäteen. Palautukset maksaa Verohallinto. Vuonna 2009 palautuksia on maksettu noin 18 miljoonaa euroa. Vuodelta 2011 maksettavan palautuksen määräksi on arvioitu noin 50 miljoonaa.

Energiaveron palautukset maataloudelle ja kasvihuoneille vuodelta 2009

Energialähde	Energiamäärä, yksikköä	Palautettu määrä, euroa
Kevyt polttoöljy kasvihuoneviljelyssä (l)	17 391 218	853 295
Kevyt polttoöljy muussa maataloudessa (l)	257 779 635	12 553 868
Raskas polttoöljy kasvihuoneviljelyssä (kg)	35 280 801	821 000
Raskas polttoöljy muussa maataloudessa (kg)	449 396	10 133
Sähkö kasvihuoneviljelyssä ja muussa maataloudessa (kWh)	893 564 188	4 000 811

1.3 Polttoturpeen verotus

Vuoden 2011 alusta voimaantulleen energiaverouudistuksen yhteydessä polttoturpeelle säädettiin vaiheittain nouseva, matala energiavero, joka ei perustu energiasisältöön eikä hiilidioksidipäästöön muiden energiatuotteiden tavoin. Sähköverolain liitteen verotaulukon 2 mukaan turpeen vero on 1,90 eu-

roa megawattitunnilta vuosina 2011 - 2012. Vuoden 2013 alusta vero nousee 2,90 euroon ja vuoden 2015 alusta 3,90 euroon megawattitunnilta.

Polttoturpe on kasvihuonepäästöiltään fossiilisiin polttoaineisiin rinnastettava tuote. Vaikka polttoturpeen verottaminen fossiilisten polttoaineiden tavoin olisi sinänsä perusteltua, ja parantaisi verotuksen ulkopuolella olevan metsähakkeen kilpailukykyä, se nostaisi samalla merkittävästi kuitupuun hintaa. Tällä olisi haitallisia vaikutuksia metsäteollisuuden kilpailukykyyn ja raaka-ainepuun hintaan. Turpe on myös tärkeä biomassojen seospolttotuote, millä on merkitystä uusiutuvan energian käytön edistämisessä. Lisäksi turpeen hinnan kohotessa yli kivihiihen se alkaisi korvautua osittain kivihiihellä, millä olisi vaikutusta huoltovarmuuteen. Se ei olisi myöskään ympäristöpoliittisesti tarkoituksenmukaista. Tämän takia polttoturvetta verotetaan vain lievästi. Vaiheittainen veron nousu mahdollistaa samalla veron vaikutusten seurannan.

Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (1396/2010) mukainen metsähakkeen muuttuvan tuotantotuen mukaan pienpuulle eli ensiharvennushakkeelle myönnetään valtion varoista sähköntuotannon tukea, jonka laskentaperusteet on sidottu muun muassa päästöoikeuden hintaan ja polttoturpeen verotukseen. Turpeen veron korotus parantaa metsähakkeen hintakilpailukykyä verrattuna turpeeseen, jolloin metsähakkeella tuotetun sähkön tukitarve pienenee veron noustessa. Edellä mainittu pienpuun tukijärjestelmä on saanut komission valtioneuvoston hyväksynnän, joka on hankittava uudestaan polttoturpeen veroa muutettaessa. Tarkoituksena on ollut luoda pienpuulla tuotetulle sähkölle tasapainoinen ohjausjärjestelmä, joka ottaa huomioon myös turpeelle säädetyt verot. Järjestelmä tasapainoilee puunkäytön edistämisen ja puun hinnannousun negatiivisten vaikutusten vähentämisen välillä. Pienpuun tuki kohdentuu nimenomaan kustannuksiltaan kalleimman puujakkeen käytön edistämiseen, ei kuitu- ja tukkipuuhun, sähkön tuotannossa. Käytännössä tuki tarkoittaa polttoturpeen korvaamista puulla. Polttoturpeen vero on sähköntuotannon tuen kanssa päällekkäinen tukitoimi ja siten nostaa entisestään puun kysyntää ja hintaa.

Polttoturpeen verotus on suljettu energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle, mutta myös sen verotukseen tulevat sovellettaviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen verosyrjintää ja valtiontukia koskevat säännökset.

2 Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

2.1 Liikennepolttonesteiden veronkorotus

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen veropoliittisen linjauksen mukaan liikenteen polttonesteiden verotaso nostetaan kahdessa vaiheessa yhteensä 10 prosentilla painottaen hiilidioksidikomponenttia. Valtiontaloudellisten tavoitteidensa lisäksi korotuksilla siirrettäisiin verotuksen painopistettä ympäristöperusteiseen verotukseen sekä ohjattaisiin samalla tuotantoa ja kulutusta ympäristön kannalta kestävään suuntaan.

Hallitus ehdottaa liikennepolttonesteiden veronkorotuksen toteutettavaksi siten, että ensi vaiheessa veroa korotettaisiin noin viidellä prosentilla vuoden 2012 alusta. Korotus ehdotetaan kohdistettavaksi täysimääräisesti hiilidioksidiveroon, mikä lisäisi samalla verotuksen hiilidioksidiohjaavuutta liikennesektorilla, joka on kasvihuonekaasujen päästökaupan ulkopuolella. Hiilidioksidiveron korottaminen parantaisi lisäksi uudistetun verorakenteen ansiosta kestävyyskriteerit täyttävien biopolttotuotteiden kilpailukykyä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna ja kannustaisi osaltaan energian säästöön.

Muutoksen seurauksena liikennepolttonesteiden hiilidioksidiveron laskentaperuste nousisi nykyisestä 50 eurosta 60 euroon hiilidioksiditonnilta. Polttoainelitraa kohden laskettuna moottoribensiinin hiilidioksidivero nousisi noin 2,30 senttiä litralta ja dieselöljyn noin 2,60 senttiä litralta vuodelle 2012 säädetyistä tasosta 44,30 senttiä litralta. Dieselöljyn vero nousisi bensiiniä hieman enemmän, koska sen energiasisältö ja siten myös polton hiilidioksidipäästö ovat suuremmat kuin bensiinin. Nykyiseen tasoon verrattuna dieselöljyn vero nousisi yhteensä 10,5 senttiä litralta molemmat korotukset huomioituna.

Bioperäisten liikennepolttonesteiden hiilidioksidiveroa alennettaisiin nykyisen verorakenteen mukaisesti siten, että kestäväällä ensimmäisen sukupolven biopolttoaineilla hiilidioksidivero olisi puolitettu. Toisen sukupolven biopolttoaineilta ei kannettaisi edelleenkaan lainkaan hiilidioksidiveroa.

Liikennepolttoaineiden energiasisältöveroon ja huoltovarmuusmaksuun ei ehdoteta muutoksia.

Koska bensiinin ja dieselöljyn verotason tehdyt muutokset tehtäisiin energiaverouudistuksen perusteena olleen ympäristömallin mukaisesti, dieselautoilta tasapainoverona kannettavaan käyttövoimaveroon ei tarvitsisi tehdä muutoksia. Tekniikkaneutraalin ja objektiivisen ympäristömallin mukaan maakaasuautojen käyttövoimaveroa tulisi nostaa, koska maakaasun hiilidioksidiveroa ei ehdoteta korotettavaksi. Ehdotetun bensiinin ja dieselöljyn hiilidioksidiveron korotuksen takia tarvittavat muutokset käyttövoimaveron tasoon olisivat kuitenkin vähäiset, keskimäärin noin 12 euroa vuodessa maakaasuautoa kohden. Tämän takia kaasuautojen käyttövoimaveroa ei ehdoteta muutettavaksi tässä vaiheessa, vaan se toteutettaisiin myöhemmin ympäristöveromallin rakenteen säilyttämiseksi. Sähkö- ja hybridi-autojen tasapainoverona toimivaa käyttövoimaveroa ei ympäristömallin mukaan tarvitse nostaa lainkaan korotettaessa pelkästään liikenteen polttonesteiden hiilidioksidiveroa.

2.2 Maatalouden veronpalautuksen pienentäminen

Pääministeri Kataisen hallituksen ohjelman mukaan maatalouden energiaveronpalautusta muutetaan siten, että energiaverotuksen ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvä ympäristöohjaus ulottuu jatkossa myös maataloussektoriin (CO₂-päästöt).

Hallitus ehdottaa maatalouden energiaveron palautusta muutettavaksi siten, että energiaverotuksen ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvä ympäristöohjaus ulottuu jatkossa myös päästökaupan ulkopuolella olevan maataloussektorin hiilidioksidipäästöihin. Palautussäännöksiä muutettaisiin tämän takia siten, että palautus ei koskisi enää hiilidioksidiveron osuutta, vaan pelkästään energiasisältöveroa. Muutos koskisi maataloudessa ja kasvihuoneissa käytettyä kevyttä ja raskasta polttoöljyä sekä biopolttoöljyä. Sähkön veronpalautuksen määrään ei ehdoteta muutosta.

2.3 Polttoturpeen veron korottaminen

Hallituksen ohjelman mukaan turpeen verotason maltillista nostoa jatketaan hallituskaudella. Turpeen käyttöä vähennetään suunnitelmallisesti sen aiheuttamien päästöjen ja muiden ympäristöhaittojen vuoksi siten, ettei turve korvaudu hiilellä.

Polttoturpeen veron vaiheittaisesta korottamisesta vuosien 2013 ja 2015 alusta on jo säädetty. Lisäkorotuksista päätettäessä on otettava huomioon, että korotus vaikuttaa metsähakkeen sähköntuotantotukeen ja sen soveltamista edellyttävään valtioneuvoston tukimenettelyyn. Tuotantotukea ei voida verotason muutoksen takia maksaa, ennen kuin komissio antaa järjestelylle hyväksyntänsä. Koska valtioneuvoston tukimenetely vie aikaa, ehdotetaan, että veronkorotus tehtäisiin vuoden 2013 alusta voimaantulevan korotuksen yhteydessä. Polttoturpeen veroa korotettaisiin kaksi euroa megawattitunnilta aikaisemmin päätetyn yhden euron suuruisen korotuksen lisäksi vuoden 2013 alusta, jolloin vero nousisi nykyisestä 1,9 eurosta 4,9 euroon megawattitunnilta. Vuodelle 2015 säädetty euron suuruinen veron korotus toteutettaisiin, joten vuoden 2015 alusta turpeen vero olisi 5,9 euroa megawattitunnilta.

3. Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron korottaminen lisäisi valtion tuloja vuositasolla noin 125 miljoonaa euroa vuoden 2012 alusta lukien.

Veronkorotuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Koska valmisteverot maksetaan kuukausittain jälkikäteen, vuoden 2012 energiaverokertymän arvioidaan kasvavan korotuksen seurauksena 115 miljoonaa euroa. Vuodelta 2012 moottoribensiinistä ja sitä korvaavista biopolttoaineista kertyväksi valmisteverotuotoksi arvioidaan 1 350 miljoonaa euroa sekä dieselöljystä ja sitä korvaavista biopolttoaineista 1 350 miljoonaa euroa. Kasvua nykyiseen verrattuna olisi noin 4,7 prosenttia. Ennusteessa on oletettu, että biopolttoaineiden osuus on kuusi prosenttia liikennepolttoaineiden energiasisällöstä.

Maataloudelle maksettavan energiaverotuen määrä alenisi nykyisestä noin 18 miljoonalla eurolla vuodessa, mikä pienentäisi valtion menoja vastaavalla määrällä. Muutos vaikuttaisi valtiontalouteen täysimääräisesti vasta vuonna 2013, koska palautukset maksetaan takautuvasti. Vuonna 2012 maatalouden veronpalautuksen määräksi arvioidaan 50 miljoonaa euroa ja vuodesta 2013 lukien 32 miljoonaa euroa.

Polttoturpeen veron korotus lisäisi siitä kertyvää vuotuista verotuloa 20 miljoonalla eurolla vuoden 2013 alusta.

Kaikkiaan ehdotetut muutokset lisäisivät nettomääräisesti valtion vuotuisia tuloja noin 165 miljoonalla eurolla sen jälkeen, kun muutokset ovat täysimääräisinä käytössä eli vuonna 2013. Samanaikaisesti ensiharvennushakkeen tuen tarve pienenee turpeen veron noustessa ja poistunee vuoteen 2015 mennessä ehdotetulla turpeen verotasoilla ja mikäli tukilaskelmien päästöoikeuden hintaolettamat toteutuvat.

Ehdotetuilla veromuutoksilla ei ole vaikutusta valtion muihin välillisiin verotuloihin. Erityisesti moottoribensiinin ehdotettu veronkorotus lisäisi polttoaineista kertyvää arvonlisäveroa, mutta samanaikaisesti se vähentäisi muusta kulutuksesta kertyvää arvonlisäveroa olettaen, ettei kotitalouksien käytettävissä oleva tulo korotuksen johdosta muutu.

Liikennepolttoaineista moottoribensiinin hiilidioksidivero nousisi noin 2,3 senttiä litralta. Kestävyysskriteerit täyttävän bensiinin komponenttina käytettävän etanolin hiilidioksidivero 0,76 senttiä litralta.

Fossiilisen dieselöljylitran hiilidioksidivero nousisi yhdessä vuoden 2012 alusta sovitun tasokorotuksen kanssa 10,5 senttiä nykyisestä. Vuoden 2012 alun jo säädettyyn tasoon verrattuna korotuksen suuruus olisi 2,6 senttiä litralta. Kestävyysskriteerit täyttävän biodieselin vero nousisi 1,25 senttiä litralta.

Jätteistä tehdyn etanolin, samoin kuin mahdollisen metsätähde pohjaisen biodieselin hiilidioksidivero olisi edelleen nolla.

Veronkorotukset nostaisivat fossiilisen moottoribensiinin hintaa arvonlisäveron vaikutus huomioon ottaen noin 2,8 senttiä litralta. Fossiilisen dieselöljyn hinta nousisi noin 3,2 senttiä litralta. Veromuutoksen vaikutus viisi tilavuusprosenttia etanolia sisältävän bensiinilitran (98 E 5) hintaan olisi 2,8 senttiä ja 10 tilavuusprosenttia etanolia sisältävän bensiinilitran (95 E10) hintaan 2,7 senttiä. Vastaavasti tyypillisen seitsemän tilavuusprosenttia biodieseliä sisältävän dieselin (D7) hintamuutos olisi 3,1 senttiä litralta.

Esityksen seurauksena bensiinikäyttöisen henkilöauton keskimääräiset polttoainekustannukset arvonlisävero mukaan lukien nousisivat keskimäärin noin 38 eurolla ja dieselauton 35 eurolla, jos molempien ajosuorite olisi 17 000 kilometriä vuodessa. Kuorma-autoliikenteen verorasitus kasvaisi noin 30 miljoonalla eurolla.

Kohdistamalla maatalouden energiaveron palautus vain energiasisältöveroon maatalouden verorasitus kasvaisi 18 miljoonalla eurolla vuodessa vuoden 2012 alusta.

Polttoturpeen veronkorotus lisäisi turpeen käytön kustannuksia lämmityksessä noin 20 miljoonalla eurolla vuoden 2013 alusta.

Verotasojen ja palautusten muutoksista aiheutuisi jonkin verran kertaluonteisia tietojärjestelmäkustannuksia tullille ja Verohallinnolle.

Liikenteen polttoaineiden veronkorotuksen inflaatiovaikutuksen arvioidaan olevan 0,1 prosenttia eli kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan veronkorotuksen takia 0,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta. Tämä merkitsee sitä, että julkisen talouden kuluttajahintaindeksiin si-doksissa olevien menojen arvioidaan kasvavan veronkorotuksen takia vain vähän.

3.2 Ympäristövaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla oletetaan olevan myönteinen vaikutus päästökaupan ulkopuolisen liikenne- ja maataloussektorin hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron korotus edistäisi uusiutuvien energialähteiden eli kestävien biopolttonesteiden kilpailukykyä fossiili-siin polttoaineisiin nähden ja kannustaisi energian säästöön. Maataloudelle myönnettävä verotuki so-veltuu huonosti yhteen päästöjä vähentämisen- ja energiansäästötavoitteen kanssa, ja tuen kaventaminen vähentäisi tästä johtuvia haitallisia vaikutuksia.

Polttoturpeen veron korottaminen vähentäisi turpeen käyttöä, koska puustamaksukyky paranee ja siten puun käyttö energiana lisääntyy. Tällä arvioidaan olevan myönteinen vaikutus hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Hallitus seuraa turpeen ja puun hinnan vaikutusta puumarkkinoihin ja kaukolämpöön. Turpeella on aluetaloudellista merkitystä ja tärkeä rooli biomassan tukipolttoaineena sähkön ja läm-mön yhteistuotannossa.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Liikennepolttoaineiden ja polttoturpeen veronkorotus sekä maatalouspalautuksen kaventaminen eivät vaikuttaisi viranomaistoimintaan kertaluonteisten tietojärjestelmäkustannusten lisäksi.

3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotetut veromuutokset siirtäisivät energiaverotuksen painopistettä päästökaupan ulkopuolisiin sek-toreihin kuten liikenteeseen, maatalouteen ja yksityisiin kuluttajiin.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot...

Esityksen ehdotukset liittyvät pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman veropoliittisen linjauk-seen.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

Liite. Lain liitteen verotaulukossa säädetään polttoaineista valmisteverona suoritettavasta energiasisältö- ja hiilidioksidiverosta sekä huoltovarmuusmaksusta. Moottoribensiinistä ja dieselöljystä kannettavan hiilidioksidiveron laskentaperusteena käytettyä hiilidioksiditonin arvoa 50 euroa tonnilta korotetaan 10 eurolla 60 euroon tonnilta. Verotaulukon hiilidioksidiveroon tehtäisiin laskentaperusteen muutoksesta aiheutuvat verotasomuutokset. Dieselöljyn veronkorotus on laskettu jo säädetyn kahdeksan sentin korotuksen lisäksi.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2012 alusta.

1.2 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

Liite. Polttoturpeen verosta säädetään sähköverolain liitteen verotaulukossa 2, jonka mukaan turpeen vero on 3,9 euroa megawattitunnilta. Liitteen alaviitteen mukaan vero on kuitenkin 1,9 euroa vuosina 2011 - 2012 ja 2,9 euroa megawattitunnilta vuosina 2013 - 2014. Verotaulukkoa muutettaisiin siten, että turpeen vero olisi 5,90 euroa megawattitunnilta. Alaviitteen mukaan vero olisi kuitenkin 4,9 euroa megawattitunnilta vuosina 2013- 2014. Turpeen vero säilyisi aikaisemmin säädetyn mukaisesti 1,9 eurossa megawattitunnilta vuosina 2011 - 2012.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2013 alusta.

1.3 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

4 §. *Veronpalautuksen määrä.* Palautettavan valmisteveron määriä alennettaisiin ja palautuksen määränä olisi polttoaineesta kannettava energiasisältövero. Valmisteveroa palautettaisiin lain voimaantulon jälkeen käytetystä kevyestä polttoöljystä ja biopolttoöljystä 7,70 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 8,79 senttiä kilogrammalta. Sähkön palautus säilyisi ennallaan 1,0 sentissä kilowattitunnilta. Palautuksen jälkeen veroa jäisi maksettavaksi kevyestä polttoöljystä 8,35 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 10,0 senttiä kilogrammalta. Biopolttoöljystä maksettavaksi jäisi 0,35 – 8,35 senttiä litralta biopolttoöljyn laadusta riippuen.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Maataloudelle maksettava veronpalautus katsotaan EU-oikeudessa valtioneuvoston päätöksen edellyttäväksi tueksi. Uusia tai muutettuja säännöksiä voidaan soveltaa energiatuotteisiin, jotka on kulutettu sen jälkeen kun komissio on antanut suostumuksensa menettelyyn. Koska menettelyn aikataulusta ei ole vielä varmuutta, muutokset saatettaisiin voimaan asetuksella. Lakia sovellettaisiin polttoöljyihin, jotka käytetään lain voimaantulon jälkeen. Ennen lain voimaantuloa käytettyihin polttoaineisiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2012 alusta. Koska maatalouden energiaverojen palautuksen muuttamiselle on haettava komission valtioneuvoston lupa, muutosta ei otettaisi käyttöön ennen kuin lupa on saatu. Tämän takia palautuksen voimaantulosta säädettäisiin myöhemmin valtioneuvoston asetuksella. Polttoturpeen veronkorotus tulisi voimaan vasta vuoden 2013 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa 1399/2010, seuraavasti:

VEROTAULUKKO

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen verotaulukko 2, sellaisena kuin se on, laissa 1400/2010, seuraavasti:

VEROTAULUKKO 2

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 1403/2010, seuraavasti:

4 §

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa käytetystä, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitetusta Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä 7,70 senttiä litralta, raskaasta polttoöljystä 8,79 senttiä kilogrammalta ja biopolttoöljystä 7,70 senttiä

litralta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua verotettua sähköstä 1,0 senttiä kilowattitunnilta.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn, biopolttoöljyyn sekä sähköön, joka käytetään lain voimaantulon jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

